

După sistematizarea cursului de apă, artera a pornea din dreptul Podului Izvor peste Dâmbovița, fapt confirmat și de materialul cartografic care ilustra planul orașului București în timpul lucrărilor de rectificare a râului. Acest plan era intitulat "Planul General al Canalisării Dâmboviței în interiorul orașului Bucuresci, desemnat dupe proiectul adoptat de onor Consiliu Comunal de P. Sesquieres, sub Direcția D-lui Gr. Cerkez, Inginer Șef al Orașului". În ceea ce privește denumirile onorifice stabilite de consiliul comunal în anul 1878, planul cartografic cuprindea ambele nume ale arterelor: vechile denumiri și noile denumiri oficiale. Acest fapt subliniază persistența vechilor toponime în memoria colectivă a locuitorilor, care continuau să le folosească în viața de zi cu zi. În acest caz, de-a lungul arterei sunt menționate ambele denumiri: în vest apare noua denumire, Calea Plevnei, iar în est este indicată vechea denumire, Calea Belvedere.

Înainte de a ajunge la Bariera Podului de Pământ, ulterior cunoscută drept Bariera Plevnei, domnitorul Gheorghe Bibescu a dispus în 1844 construirea Cazarmii Militare Sfântul Gheorghe, numită astfel după hramul bisericii din apropiere, și destinată cavaleriei. Această clădire a găzduit prima instituție de învățământ militar din Principatele Române, Școala Ostășească din București, fondată pe 13 iunie 1847. După ce cazarma a fost distrusă într-un incendiu, a fost construită Cazarma Malmaison, care poate fi văzută și astăzi la nr. 137A pe Calea Plevnei, la inițiativa domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Numele său a fost dat în onorea Împăratul Napoleon al III-lea, care deținea o proprietate cu același nume în Franța. În 1877, la nord de cazarmă, a fost construită „Manutențiunea de Pâine din București”. Zona învecinată a fost treptat ocupată de diverse instituții militare, cum ar fi Spitalul Militar Central (construit începând cu 1883), Institutul Medico-Militar, Cazarma Artileriei și Cazarma Regimentului Nr. 21, ce adăpostește în curtea sa unul din primele monumente dedicate Eroilor căzuți în Războiul de Independență din București, realizat de sculptorul Oscar Han. Aceasta găzduiește acum sediul Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”. De asemenea, în apropiere s-a ridicat și Cazarma Gărzii Regale, toate aceste clădiri fiind evidențiate pe Planul Orașului București din 1892-1893, realizat de C. Delatter.

Bătălia de la Plevna a fost una dintre cele mai grele și importante confruntări ale Războiului de Independență al României (1877-1878). Asediul orașului Plevna, care a durat între iulie și decembrie 1877, a pus la încercare atât trupele române, cât și pe cele rusești, și a marcat o schimbare decisivă în favoarea coaliției ruso-române.

În zorii zilei de 28 noiembrie/ 10 decembrie 1877, a avut loc unul dintre cele mai importante momente ale Războiului de Independență, când comandantul otoman, Osman Pașa, a încercat o ultimă manevră pentru a scăpa din încercuirea completă a Plevnei. Trupele otomane, aflate într-o situație tot mai disperată din cauza blocadei ruso-române, erau epuizate și sufereau de lipsa severă de provizii, hrană și muniție. Această încercare de evadare marchează punctul culminant al asediului de la Plevna, o tentativă care avea să se încheie cu eșec și capitularea fortăreței. Planul generalului otoman de retragere a trupelor spre Sofia constituia împărțirea acestora în două formații, prima era cea mai numeroasă parte a acesteia, ce trebuia să străpungă încercuirea formată de trupele ruso-române comasate în stânga râului Vit, iar cea de-a doua, care

trebuia să asigure din urmă convoiul format din 4000 de cai și 1000 de trăsură, era plasată în spatele acestuia cu rol de ariergardă.

Primul val de atacuri s-a concentrat asupra sectorului 6 al frontului, unde otomanii au reușit să rupă prima linie de apărare a grenadierilor ruși, o victorie temporară care a amenințat să destabilizeze apărarea rusă. Cu toate acestea, intervenția rapidă a rezervelor rusești a schimbat cursul bătăliei, reușind să oprească înaintarea otomană și să stabilizeze frontul.

Către ora 10:30, Brigada 2 din Divizia 3 grenadieri a ajuns pe câmpul de luptă pentru a sprijini eforturile defensive ale rușilor. În aceste momente critice, generalul Dimitrie Racoviță, comandantul Diviziei 4 infanterie române, a luat decizia de a lăsa această brigadă să atace pozițiile otomane de la Opanez, o mișcare strategică menită să prelungească presiunea asupra inamicului. În același timp, generalul a ordonat Brigăzii 1, întărită cu rezervele venite de la Divizia 2 infanterie, sub comanda colonelului Otton Sachelarie, să lanseze un atac combinat asupra trupelor otomane, lovind inamicul din față și din flancuri, forțându-l să se retragă sub presiunea trupelor române.

În sprijinul acestei ofensive terestre, artileriile română și rusă au dezlănțuit un foc intens asupra trupelor otomane din eșalonul doi, vizând în același timp și convoaiele otomane de muniții și bagaje, care încercau să treacă râul Vit. Această acțiune combinată a armatelor româno-ruse a avut un efect decisiv: ariergarda otomană, aflată pe malul drept al Vitului, nu a mai putut interveni în sprijinul principalelor forțe otomane, prinse în capcană pe malul stâng. Armata otomană, acum divizată în două grupuri distincte, s-a găsit complet copleșită de situație și în pragul capitulării.

Între timp, la orele dimineții, în sectorul 1 al frontului de la Plevna, trupele române au observat că otomanii părăsiseră reduta Grivița 2. Locotenent-colonelul Ion Cotruț, comandantul Regimentului 6 linie, a remarcat mișcările de retragere și a raportat rapid superiorilor, colonelului Mihail Cerchez, comandantul Diviziei 2 infanterie. Cotruț, acționând din proprie inițiativă, a pornit imediat în urmărirea trupelor otomane care părăseau reduta, ceea ce a determinat o mobilizare generală. Colonelul Cerchez a ordonat înaintarea pe linia crestei Ianik Bair și a cerut sprijinul Diviziei 3 infanterie, comandată de colonelul George Anghelescu, pentru a se alătura urmăririi și a spori presiunea asupra trupelor otomane aflate în retragere.

Generalul Alexandru Cernat a sosit la fortul Alexandru pentru a coordona direct acțiunile trupelor. În urmărirea Diviziei 2 otomane au participat și alte unități române. Un batalion din Regimentul 6, condus de lt. col. Ioan Algiu, a fost trimis să preia controlul asupra orașului Plevna, asigurând ordinea. La ora 9:30, o delegație locală l-a informat pe colonelul Cerchez că turcii au evacuat orașul, solicitând ajutor împotriva bandelor de răufăcători. La ora 10, trupele române au intrat în Plevna, întâmpinate cu entuziasm de locuitori.

Domnitorul Carol, comandantul Armatei de asediu, a fost informat rapid despre evoluția luptelor și, la ora 9:45, i-a trimis o telegramă țarului Alexandru al II-lea, anunțându-l că reduta Grivița 2 fusese ocupată de trupele române și că trupele otomane se retrăgeau. În acest moment, trupele Diviziei 4 infanterie, sub comanda generalului Dimitrie Racoviță, au atacat flancul drept al trupelor otomane, în timp ce acestea încercau să iasă din Plevna. Forțele otomane, slăbite și

aflate în retragere, nu au putut opune o rezistență fermă, întrucât majoritatea trupelor din acea zonă îndeplineau rolul de ariergardă.

Către prânz, trupele otomane s-au găsit într-o poziție extrem de vulnerabilă, prinse între convoiul de trupe care nu reușise să treacă podul peste Vit și Divizia 2 infanterie română, care le urmărea din spate. În același timp, Regimentul 6 linie îi ataca dinspre Plevna, în timp ce un batalion din Regimentul 1 linie venea dinspre Opanez. Încercuiți și depășiți numeric, otomanii au ridicat steagul alb și s-au predat în masă.

La ora 10:30, forțele române – Brigada 1 din Divizia 2 infanterie și Brigada 2 din Divizia 4 infanterie – au lansat un atac puternic asupra pozițiilor otomane de la Opanez, reușind să captureze toate fortificațiile exterioare și forțând inamicul să se retragă spre centrul poziției. Colonelul Ștefan Fălcoianu, șeful Statului Major al armatei române, a sosit în zonă și a coordonat un nou asalt împotriva trupelor otomane din Opanez. Acest atac a fost dus la bun sfârșit de Batalionul 2 din Regimentul 5 dorobanți, alături de alte unități românești, iar până la ora 12, otomanii de la Opanez s-au predat.

Succesul trupelor române a fost rapid și decisiv, capturându-se un pașă, peste 2.000 de soldați otomani și trei tunuri. În urma acestei victorii, domnitorul Carol a telegrafiat din nou țarului Alexandru al II-lea, informându-l despre capturarea a 7.000 de prizonieri și 6 tunuri, menționând că prizonierii otomani defilau chiar în acel moment în fața sa.

După ora 12, Osman Pașa, realizând că nu mai are nicio șansă de succes și că trupele sale erau înconjurate din toate părțile, a decis să se retragă dincolo de Vit. Cu toate acestea, românii și rușii au deschis focul intens asupra trupelor otomane aflate în retragere. Brigada română comandată de colonelul Grigore Cantili, alături de o brigadă rusească, i-au urmărit pe otomani până la podul de piatră peste Vit. Ajunse în această zonă, trupele otomane au ridicat steagul alb în semn de capitulare. În timpul retragerii, Osman Pașa a fost rănit, iar un ofițer superior din armata otomană a fost trimis să negocieze capitularea cu colonelul Mihail Cerchez. Însă Cerchez i-a transmis că nu are autoritatea de a negocia condițiile capitulării și că va solicita ordinele superiorilor.

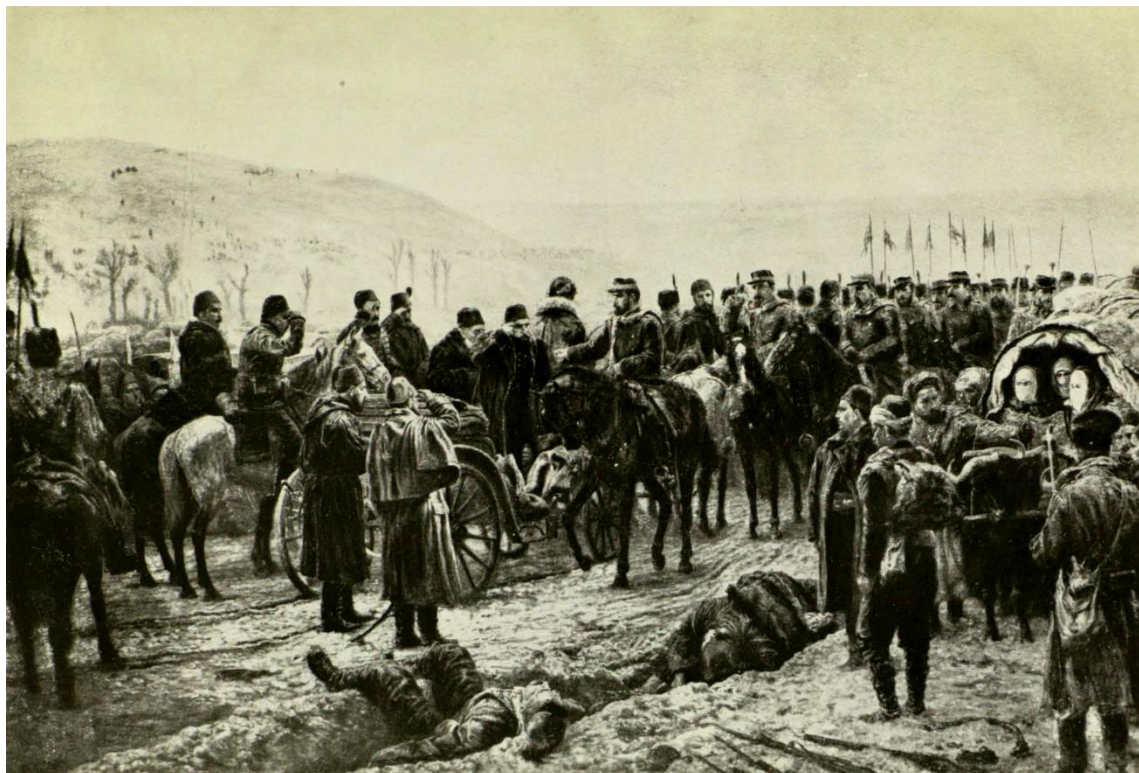
La scurt timp, au sosit generalul rus Strukov și comandantul sectorului 6, generalul Ganețki, care i-au cerut lui Osman Pașa să capituleze necondiționat. Domnitorul Carol a fost informat că Osman Pașa s-a predat împreună cu întreaga sa armată și că acesta, rănit, se afla acum prizonier în apropierea râului Vit.

Din datele adunate de generalul Radu Rosetti, numărul prizonierilor otomani căzuți în mâinile armatei ruso-române se ridica la 2138 de ofițeri și 43200 oameni de trupă. Pierderile trupelor turce se ridicau la 6.000 de oameni uciși și răniți.

Capitularea Plevnei a avut consecințe imediate și semnificative în desfășurarea războiului. Aceasta a deschis calea către o victorie finală a forțelor ruso-române și a precipitat sfârșitul dominației otomane în Balcani. După căderea Plevnei, rezistența turcă în Bulgaria a început să se prăbușească, iar armata rusă a putut avansa rapid spre sud, ocupând orașe importante precum Sofia și Plovdiv.

Pentru România, această victorie a consolidat statutul de participant activ și esențial în război. Contribuția sa la asediul Plevnei, alături de sacrificiile soldaților români, a câștigat

recunoașterea internațională a independenței României, care a fost formalizată la Congresul de la Berlin din 1878.

Prima întâlnire a domnitorului Carol cu Osman pașa după capitularea Plevnei – gravura după John Schonber. (Sursa: Coman, Ion, coord., *România în Războiul de Independență 1877-1878*)

- va urma -

Bibliografie:

Adăniloae, N, *România Independentă*, în Dan Berindei, coord., *Istoria Românilor*, Vol. VII, TOM I, Editura Enciclopedică, București, 2015.

Coman, Ion, coord., *România în Războiul de Independență 1877-1878*, Editura Militară, București, 1977.

Giurescu, Constantin C., *Istoria Bucureștilor*, Editura Sport-Turism, București, 1979

Ilie, Cornel-Constantin, coord., *Independența României 1877-2017*, Muzeul Național de Istorie al României, București, 2017.

Ofrim, Alexandru, *Străzi vechi din Bucureștiul de azi*, Editura Humanitas, București, 2007.

Olteanu, Constantin și colb., *Cronica participării armatei romane la războiul pentru independență 1877-1878*, Editura Militară, București, 1977.

Rosetti, Radul, *Partea luată de armata română în războiul din 1877-1878*, Edit. Cultura națională, București, 1926.